

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на здравеопазването

Изх. № 02-01-160/13.11.2019 г.

ДО
Д-Р ДАНИЕЛА ДАРИТКОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО
ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

На Ваш № КЗ-953-10-48 от 14.10.2019 г.

Към наш № 02-01-160 от 14.10.2019 г.

СТАНОВИЩЕ

на Министерството на здравеопазването по Законопроект за изменение и допълнение на Закона за съсловните организации на медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти, на зъботехниците и на помощник-фармацевтите, № 954-01-67, внесен от Корнелия Нинова и група народни представители на 11.09.2019 г. и Законопроект за изменение и допълнение на Закона за съсловните организации на медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти, на зъботехниците и на помощник-фармацевтите, № 954-01-75, внесен от Искрен Веселинов и група народни представители на 10.10.2019 г.

УВАЖАЕМА ДОКТОР ДАРИТКОВА,

Министерството на здравеопазването изразява следното становище по Законопроекта за изменение и допълнение на Закона за съсловните организации на медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти, на зъботехниците и на помощник-фармацевтите, № 954-01-67, внесен от Корнелия Нинова и група народни представители на 11.09.2019 г. и Законопроекта за изменение и допълнение

на Закона за съсловните организации на медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти, на зъботехниците и на помощник-фармацевтите, № 954-01-75, внесен от Искрен Веселинов и група народни представители на 10.10.2019 г.:

След като се запознахме с внесените два законопроекта за изменение и допълнение на Закона за съсловните организации на медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти, на зъботехниците и на помощник-фармацевтите, установихме, че двата законопроекта по същество са идентични и целят отделянето от Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи (БАПЗГ) на някои медицински професии и обособяването на отделни съсловни организации за тях, а именно - на медицинските сестри, акушерките, рехабилитаторите и кинезитерапевтите, фелдшерите и лекарските асистенти. За останалите медицински професии от професионално направление „Здравни грижи“ (медицински лаборант, рентгенов лаборант, ортопедичен техник, масажист с увредено зрение и инспектор по обществено здраве) се предвижда БАПЗГ да е съсловната им организация.

Внесените законопроекта са мотивирани със съществуващо към момента неравностойно представяне на различните професии в БАПЗГ и съответно липсата на защита в достатъчна степен на професионалните им права и интереси, липсата на „адекватни професионални регистри за определени съловия“. Цел на законопроектите е преодоляване на неравнопоставеността на отделните професии в БАПЗГ.

Министерство на здравеопазването принципно подкрепя предприемането на мерки, включително и законодателни, насочени към гарантиране на равнопоставеност и представителност на отделните професии в органите на управление на съсловната им организация. Вярваме, че еднаквата степен на защита на професионалните интереси на отделните професии е особено важно за изпълнението на делегираните от държавата функции на съсловната организация.

Независимо от нашето принципно становище, следва да се има предвид следното:

1. Необходимостта от съществуването на отделна съсловна организация на определени медицински специалисти, се обуславя от конкретните административни правомощия, които ще й бъдат възложени, от броя на лицата, упражняващи професията и от принадлежността на специалността към съответното професионално направление и други съображения, отнасящи се до целесъобразността от това решение. Понятието „съсловие“ е по-широко от понятието „професия“ и затова няма пречка няколко професии да се обединяват в една съсловна организация. Отчитайки именно това обстоятелство в закона е избрана формата на асоциация, т.е. на обединение на медицински специалисти от отделни професии. Така е отчетен от една страна разнородният характер на професиите от

професионално направление „Здравни грижи“, а от друга страна се препятства прекомерното раздробяване на съсловните организации в областта на здравеопазването.

Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи поддържа професионален регистър на членовете си от всички професии, които представлява. Съгласно Справка от Националния професионален електронен регистър на БАПЗГ към 31.01.2018 г. броят на работещите в страната е както следва:

- медицински сестри – 24 775;
- фелдшери – 2 018;
- акушерки – 3 886;
- рехабилитатори – 1 178;
- лекарски асистенти – 0;
- медицински лаборанти – 3 028;
- рентгенови лаборанти – 1 271;
- ортопедични техници – 2;
- масажисти (с увредено зрение) – 40.

Следва да се има предвид също така, че броят на фелдшерите ще продължава да намалява, тъй като обучението по тази професия е спряно още през 1999 г., а първият випуск лекарски асистенти завърши през 2018 г., като броят им е по-малко от 30.

Предвид малкия брой на лицата, упражняващи професиите „фелдшер“, „лекарски асистент“, „рехабилитатор“ и „акушерка“, според нас, е нецелесъобразно създаването на отделни съсловни организации за тези професии.

Освен изложеният по-горе аргумент, че малкият брой лица упражняващи определена професия, прави създаването на самостоятелна съсловна организация нецелесъобразно, следва да се отбележи, че съществуването на множество съсловни организации в областта на здравеопазването би затруднило осъществяването на дейности, които изискват представителство на съответните съсловни организации, а също така и предоставянето на информация, необходима на държавните органи от поддържаните от тези съсловни организации отделни регистри (вместо от един).

2. Важно е да се отбележи, че в действащото законодателство не съществуват понятията „бакалавър-фармацевт“ и „физиотерапевт“, които се използват в Законопроекта за изменение и допълнение на Закона за съсловните организации на медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти, на зъботехниците и на помощник-фармацевтите, № 954-01-67, внесен от Корнелия Нинова и група народни представители на 11.09.2019 г. Обучението по специалност „Фармация“, за която в Директива 2005/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 септември 2005 година относно признаването на

професионалните квалификации са регламентирани минимални квалификационни изисквания, следва да завършва с базова диплома (basic diploma). Директивата не допуска разделяне на обучението на два етапа, всеки завършващ с диплома (съответно бакалавър и магистър).

Наименованието „физиотерапевт“ за кинезитерапевти и рехабилитатори, както се употребява в законопроекта, не е легално понятие, а регламентирането му би създавало объркване в потребителите на медицински услуги в областта на физикалното лечение и рехабилитацията, тъй като същото се употребява обичайно в България за лекарите-специалисти по Физикална и рехабилитационна медицина.

3. В Законопроекта за изменение и допълнение на Закона за съсловните организации на медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти, на зъботехниците и на помощник-фармацевтите, № 954-01-75, внесен от Искрен Веселинов и група народни представители на 10.10.2019 г. понятието „медицински специалист“ се използва стеснително, като се ограничава само до медицински сестри, акушерки, медицински лаборанти, рентгенови лаборанти, лекарски асистенти и фелдшери, рехабилитатори, ортопедични техници, масажисти (с увредено зрение), зъботехници и помощник-фармацевти. Така се изключват медицинските специалисти: лекари, лекари по дентална медицина и фармацевти. Съгласно чл. 183 ал. 1 от Закона за здравето, медицинската професия се упражнява от лица, притежаващи диплома за завършено висше образование по специалности от професионални направления „Медицина“, „Дентална медицина“, „Фармация“ и „Здравни грижи“.

В същото време неправилно към това понятие са отнесени кинезитерапевтите. Съгласно чл. 1, ал. 2 от Наредбата за единните държавни изисквания за придобиване на висше образование по специалността „Кинезитерапия“ за образователно-квалификационните степени „бакалавър“ и „магистър“ от професионално направление „Обществено здраве“, специалността „Кинезитерапия“ е специалност по регулирана професия от професионално направление „Обществено здраве“. Кинезитерапевтите са немедицински специалисти, които могат да работят в лечебни заведения, но те намират широка професионална реализация извън системата на здравеопазването – в спортно-възстановителни центрове, спортни клубове, СПА и фитнес центрове, в провеждане на занимания по лечебна физкултура, по адаптирана физическа активност за хората с увреждания и др. Професионалната компетентност на лицата, работещи в лечебните заведения от националната система на здравеопазването, завършили висше образование по специалността „Кинезитерапия“ е определена с наредба по чл. 188 от Закона за здравето

(Наредба № 4 от 2006 г. за професионалната компетентност на лицата, завършили висше образование по специалността „кинезитерапия“).

Мотивите за включването в законопроектите на регулираната немедицинска професия „кинезитерапевт“ са свързани с липсата на съсловна организация за тази регулирана професия в здравеопазването, за което се посочва, че същото е в противоречие с § 4в от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за висшето образование. Следва да се отбележи, че посочената законова разпоредба не задължава всяка регулирана професия да има отделна съсловна организация, а изискването за членство в такава е алтернативно, а не кумулативно условие за регулираните професии.

4. От мотивите към законопроектите не става ясно също така на какъв принцип и по какви критерии са избрани предложените в законопроекта доброволни сдружения, които да придобият статут на съсловна организация, предвид съществуването и на други доброволни сдружения по същите професии. В допълнение считаме, че самите наименования на „Асоциация на българските медицински сестри“ и „Алианс на българските акушерки“ са неподходящи, тъй като съсловната организация предполага задължително членство не само на българските граждани, придобили съответната професия, но и на всички чужди граждани или граждани на Европейския съюз, притежаващи право да упражняват тази професия на територията на страната.

КИРИЛ АНАНИЕВ

Министър на здравеопазването

